

Пункти 27 - 29 Розділу X Перехідних положень Земельного кодексу України

27. Під час дії воєнного стану земельні відносини регулюються з урахуванням таких особливостей:

1) вважаються поновленими на один рік без волевиявлення сторін відповідних договорів і без внесення відомостей про поновлення договору до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно договори оренди, суборенди, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту, строк користування земельними ділянками щодо яких закінчився після введення воєнного стану до набрання чинності [Законом України](#) "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення системи оформлення прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та удосконалення законодавства щодо охорони земель", щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення:

а) державної, комунальної власності, невитребуваних, нерозподілених земельних ділянок, а також земельних ділянок, що залишилися у колективній власності і були передані в оренду органами місцевого самоврядування;

б) приватної власності;

2) у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України, передача в оренду для ведення товарного сільськогосподарського виробництва на строк до одного року земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності (крім тих, що перебувають у постійному користуванні осіб, які не належать до державних, комунальних підприємств, установ, організацій), а також земельних ділянок, що залишилися у колективній власності колективного сільськогосподарського підприємства, сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського акціонерного товариства, нерозподілених та невитребуваних земельних ділянок і земельних часток (паїв) здійснюється на таких умовах:

а) розмір орендної плати не може перевищувати 8 відсотків нормативної грошової оцінки земельної ділянки, що визначається від середньої нормативної грошової оцінки одиниці площі ріллі по області;

б) орендар земельної ділянки не має права на:

компенсацію власних витрат на поліпшення земельної ділянки;

поновлення договору оренди землі, укладення договору оренди землі на новий строк з використанням переважного права орендаря;

передачу земельної ділянки в суборенду;

встановлення земельного сервітуту;

зміну угідь земельної ділянки;

будівництво на земельній ділянці об'єктів нерухомого майна (будівель, споруд);

закладення на земельній ділянці багаторічних насаджень;

переважне право на купівлю орендованої земельної ділянки у разі її продажу;

відчуження, передачу в заставу (іпотеку) права користування земельною ділянкою;

поділ земельної ділянки, об'єднання її з іншою земельною ділянкою;

використання для власних потреб наявних на земельній ділянці загальнопоширених корисних копалин, торфу, лісу, водних об'єктів, а також інших корисних властивостей землі;

зміну цільового призначення земельної ділянки;

в) договір оренди земельної ділянки укладається лише в електронній формі, та засвідчується кваліфікованими електронними підписами орендаря і орендодавця;

г) передача в оренду земельної ділянки здійснюється без проведення земельних торгів;

г) формування земельної ділянки з метою передачі її в оренду здійснюється без внесення відомостей про таку земельну ділянку до Державного земельного кадастру (державної реєстрації) та присвоєння їй кадастрового номера, на підставі технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель, яка розробляється за рішенням органу, уповноваженого передавати земельну ділянку в оренду, та затверджується таким органом. Така технічна документація включає лише:

пояснювальну записку;

матеріали топографо-геодезичних вишукувань;

відомості про обчислення площі земельної ділянки;

кадастровий план земельної ділянки;

перелік обмежень у використанні земельної ділянки;

відомості про встановлені межові знаки.

Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель, яка розробляється відповідно до цього підпункту, не може передбачати поділ, об'єднання земельних ділянок.

Відповідність технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель, складеної в електронній формі, положенням нормативно-технічних документів, норм і правил у сфері землеустрою засвідчується кваліфікованим електронним підписом, що базується на кваліфікованому сертифікаті

електронного підпису, сертифікованого інженера-землевпорядника, який відповідає за якість робіт із землеустрою, з використанням кваліфікованої електронної позначки часу, а складеної у паперовій формі - підписом та особистою печаткою сертифікованого інженера-землевпорядника, який відповідає за якість робіт із землеустрою.

Тимчасове зберігання технічної документації із землеустрою щодо інвентаризації земель, складеної у паперовій та електронній формах, разом із рішенням про її затвердження у період воєнного стану забезпечує орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, який її затвердив, з наступною передачею до Державного фонду документації із землеустрою та оцінки земель. Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель, складена в електронній формі, протягом п'яти днів після її затвердження направляється органом, який її затвердив, електронною поштою до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин (або до визначеного ним територіального органу, державного підприємства, що належить до сфери його управління).

Технічна документація із землеустрою щодо інвентаризації земель, розроблена відповідно до підпункту 2 цього пункту, є додатком до договору оренди землі.

Земельна ділянка, формування якої здійснювалося з метою передачі в оренду відповідно до підпункту 2 цього пункту, вважається сформованою з моменту укладення договору її оренди і припиняє бути об'єктом цивільних прав з моменту припинення договору її оренди, для укладення якого така земельна ділянка була сформована.

У рішенні про передачу в оренду земельної ділянки, сформованої відповідно до підпункту 2 цього пункту, та договорі її оренди не зазначаються відомості про кадастровий номер земельної ділянки;

д) вимоги цього Кодексу та Закону України "Про оренду землі" щодо мінімального строку договору оренди землі не застосовуються до договорів, укладених відповідно до підпункту 2 цього пункту;

е) право оренди земельної ділянки, переданої в оренду відповідно до підпункту 2 цього пункту, не підлягає державній реєстрації. Договір оренди землі, а також зміни до нього, договір про розірвання такого договору оренди підлягає державній реєстрації. Державна реєстрація договору оренди землі здійснюється районною військовою адміністрацією в порядку, визначеному підпунктом 10 цього пункту. Право оренди земельної ділянки виникає з дня державної реєстрації договору оренди земельної ділянки;

є) примірник зареєстрованого договору оренди землі протягом трьох робочих днів з моменту його реєстрації надсилається орендодавцем електронною поштою до центрального органу виконавчої влади, що реалізує

державну політику у сфері земельних відносин (або до визначеного ним територіального органу, державного підприємства, що належить до сфери його управління);

ж) договір оренди землі не може бути поновлений, укладений на новий строк і припиняється зі спливом строку, на який його укладено;

з) якщо договір оренди землі, укладений відповідно до підпункту 2 цього пункту, закінчився до збирання врожаю, посіяного орендарем на земельній ділянці, орендар має право на збирання такого врожаю з компенсацією ним орендодавцю збитків, спричинених тимчасовим зайняттям земельної ділянки, у розмірі орендної плати за період з дня закінчення строку дії договору оренди до дня закінчення збирання врожаю;

и) договір оренди землі, укладений відповідно до підпункту 2 цього пункту, може передбачати передачу в оренду декількох земельних ділянок одним орендодавцем;

і) земельні ділянки, зазначені в абзаці дев'ятому пункту 24 цього розділу, які переходять у комунальну власність територіальних громад сіл, селищ, міст відповідно до зазначеного пункту, можуть бути передані в оренду у порядку, визначеному підпунктом 2 цього пункту, без державної реєстрації права комунальної власності на такі земельні ділянки;

ї) передача в оренду для ведення товарного сільськогосподарського виробництва земельної ділянки сільськогосподарського призначення державної, комунальної власності, яка не віднесена до земель для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, здійснюється без зміни її цільового призначення;

3) власники, користувачі земельних ділянок не несуть відповідальності за невиконання вимог щодо використання земель за цільовим призначенням, що полягає у невикористанні земельної ділянки, право власності, користування якою виникло до введення воєнного стану;

4) передача земельних ділянок державної, комунальної власності в оренду без проведення земельних торгів, крім випадків, визначених частиною другою статті 134 цього Кодексу, допускається також для:

а) розміщення виробничих потужностей підприємств, переміщених (евакуйованих) із зони бойових дій (у тому числі тих, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави);

б) розміщення річкових портів (терміналів) на річці Дунай, доцільність будівництва (розширення) яких визначена рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, відповідно до пункту 11⁻¹ розділу XII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про внутрішній водний транспорт"; розміщення мультимодальних терміналів та виробничо-перевантажувальних комплексів, доцільність будівництва

(розширення) яких визначена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, відповідно до [статті 43](#) Закону України "Про транспорт";

в) будівництва мереж електропостачання, газорозподільних, водопровідних, теплопроводних, каналізаційних мереж, електронних комунікаційних мереж, об'єктів магістральних газопроводів;

г) розміщення морських портів.

Порядок визначення підприємств, виробничі потужності яких підлягають переміщенню (евакуації) із зони бойових дій, та осіб, яким надається право на одержання в оренду без проведення земельних торгів земельної ділянки державної, комунальної власності для розміщення виробничих потужностей підприємств, переміщених (евакуйованих) із зони бойових дій, затверджується Кабінетом Міністрів України. Такий порядок повинен передбачати, у тому числі, збирання відомостей, необхідних для розгляду питання про встановлення та зміну цільового призначення земельної ділянки відповідно до [підпункту 11](#) цього пункту.

Перелік осіб, яким надається право на одержання в оренду без проведення земельних торгів земельної ділянки державної, комунальної власності для розміщення виробничих потужностей підприємств, переміщених (евакуйованих) із зони бойових дій, а також перелік підприємств, виробничі потужності яких підлягають переміщенню (евакуації) із зони бойових дій, визначаються спільним рішенням обласної, Київської міської військової адміністрації, з території якої переміщуються (евакууються) виробничі потужності, та обласної, Київської міської військової адміністрації (а у разі припинення або скасування воєнного стану на відповідній території - обласної, Київської міської державної адміністрації), на територію якої такі потужності переміщуються (евакууються).

[Для розміщення](#) об'єктів для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб земельні ділянки комунальної власності надаються у постійне користування виконавчим органам сільських, селищних, міських рад. Передача земельних ділянок державної, комунальної власності для таких цілей фізичним, юридичним особам на інших речових правах забороняється.

[Розміщення](#) тимчасових споруд, їх комплексів, призначених для життєзабезпечення (тимчасового проживання та обслуговування) внутрішньо переміщених осіб, а також інженерних мереж, необхідних для функціонування таких споруд, може здійснюватися на земельних ділянках усіх категорій земель (крім земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, земель історико-культурного призначення, земель лісгосподарського призначення) без зміни цільового призначення земельної ділянки. Розміщення на зазначених земельних ділянках інших

об'єктів здійснюється відповідно до цільового призначення земельних ділянок.

Умови договору оренди земельних ділянок у випадках, визначених підпунктами "а"-"в" цього підпункту, визначаються з урахуванням таких особливостей:

орендар не має права змінювати цільове призначення земельної ділянки;

відчуження, застава (іпотека) права користування земельною ділянкою забороняється;

передача земельної ділянки в суборенду забороняється;

орендар зобов'язаний здійснити розміщення об'єктів, для яких земельна ділянка передана в оренду, протягом строку, визначеного договором оренди земельної ділянки (з припиненням орендодавцем дії такого договору, якщо орендар не виконав це зобов'язання, в односторонньому порядку, без урахування волевиявлення орендаря);

передача в оренду земельних ділянок державної, комунальної власності не допускається, якщо земельна ділянка віднесена до категорії земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, земель історико-культурного призначення;

5) безоплатна передача земель державної, комунальної власності у приватну власність, надання дозволів на розроблення документації із землеустрою з метою такої безоплатної передачі, розроблення такої документації забороняється. Положення цього підпункту не поширюються на безоплатну передачу земельних ділянок у приватну власність власникам розташованих на таких земельних ділянках об'єктів нерухомого майна (будівель, споруд), а також на безоплатну передачу у приватну власність громадянам України земельних ділянок, переданих у користування до набрання чинності цим Кодексом;

8) землекористувачі, які використовують земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної, комунальної власності на праві постійного користування (крім державних, комунальних підприємств, установ, організацій), емфітевзису, можуть передавати такі земельні ділянки в оренду строком до одного року для ведення товарного сільськогосподарського виробництва. У разі передачі постійним користувачем земельної ділянки в оренду відповідно до цього підпункту право постійного користування зберігається, а вимоги частини п'ятої статті 116 цього Кодексу, абзацу третього частини четвертої статті 102⁻¹ цього Кодексу щодо передачі такої земельної ділянки в оренду не застосовуються. У разі передачі в оренду земельної ділянки відповідно до цього підпункту застосовуються положення підпункту "і" підпункту 2 цього пункту.

Право оренди земельної ділянки підлягає державній реєстрації (крім випадків, якщо договір оренди земельної ділянки укладений у період, коли

функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України). У разі призупинення на всій території України функціонування Державного земельного кадастру договір оренди земельної ділянки, що передається в оренду постійним користувачем, емфітевтом відповідно до цього підпункту, укладається в електронній формі. Такий договір оренди земельної ділянки, а також зміни до нього, договір про розірвання такого договору оренди земельної ділянки підлягають державній реєстрації, що здійснюється районною військовою адміністрацією в порядку, визначеному підпунктом 10 цього пункту.

Право оренди земельної ділянки, яке виникає відповідно до цього підпункту у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України, не підлягає державній реєстрації. Право оренди земельної ділянки виникає з дня державної реєстрації договору оренди землі.

Орендар земельної ділянки, переданої в оренду відповідно до цього підпункту, набуває прав та обов'язків орендаря з урахуванням особливостей, передбачених підпунктом "б" підпункту 2 цього пункту.

Договір оренди, укладений відповідно до цього підпункту, може передбачати передачу в оренду декількох земельних ділянок одним орендодавцем.

Договір оренди землі, укладений відповідно до цього підпункту, не може бути поновлений, укладений на новий строк і припиняється зі спливом строку, на який його укладено.

Вимоги цього Кодексу та Закону України "Про оренду землі" щодо мінімального строку договору оренди землі не застосовуються до договорів, укладених відповідно до цього підпункту.

У разі передачі земельної ділянки в оренду у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України, в порядку, визначеному цим підпунктом, кадастровий номер якій не присвоєно, у договорі оренди такої земельної ділянки кадастровий номер не зазначається.

Орендар земельної ділянки, переданої в оренду відповідно до цього підпункту у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України, зобов'язаний подати заяву про державну реєстрацію права оренди земельної ділянки протягом двох місяців з дня відновлення функціонування Державного земельного кадастру. У разі якщо протягом трьох місяців з дня відновлення функціонування Державного земельного кадастру право оренди земельної ділянки не зареєстровано, договір оренди земельної ділянки вважається припиненим;

9) орендарі, суборендарі земельних ділянок сільськогосподарського призначення усіх форм власності можуть передавати на строк до одного року

належне їм право оренди, суборенди іншій особі для використання земельної ділянки за цільовим призначенням. Така передача здійснюється без згоди власника земельної ділянки на підставі письмового договору про передачу права землекористування між землекористувачем та особою, якій передається право користування земельною ділянкою, що укладається в електронній формі і має містити відомості про:

сторони договору;

право землекористування, яке передається (із зазначенням площі, кадастрового номера земельної ділянки (за наявності), її цільового призначення, місця розташування, документа, що посвідчує право землекористування);

строк, на який передається право (із зазначенням дати закінчення дії договору).

Про передачу права оренди, суборенди особа, яка його передала, письмово повідомляє орендодавця (у разі передачі права суборенди - орендаря) протягом п'яти днів з дня державної реєстрації договору про передачу права землекористування. Таке повідомлення може також бути направлено в той самий строк особою, яка передала відповідне право землекористування, до сільської, селищної, міської ради, на території територіальної громади якої розташована земельна ділянка. Зазначений орган місцевого самоврядування, який отримав таке повідомлення, зобов'язаний повідомити про передачу права землекористування власників земельних ділянок, у тому числі шляхом розміщення відповідного оголошення у загальнодоступних місцях населених пунктів за місцем розташування земельних ділянок.

Договір про передачу права землекористування, що укладається у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України, відповідно до цього підпункту, а також зміни до нього, договір про розірвання такого договору підлягає державній реєстрації, що здійснюється районною військовою адміністрацією у Книзі реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану в порядку, визначеному підпунктом 10 цього пункту.

Перехід права оренди, суборенди земельної ділянки за договором про передачу права землекористування, укладеним у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України, не підлягає державній реєстрації. Право оренди, суборенди вважається переданим з дня державної реєстрації договору про передачу права землекористування і припиняється зі спливом строку дії договору про передачу права землекористування.

Договір про передачу права землекористування може передбачати передачу права оренди, суборенди декількох земельних ділянок одним орендарем, суборендарем.

Особа, якій передано право оренди, суборенди земельної ділянки, набуває прав та обов'язків, передбачених законом для суб'єкта відповідного права, з урахуванням особливостей, передбачених підпунктом "б" підпункту 2 цього пункту.

Договір про передачу права землекористування не може бути поновлений, укладений на новий строк і припиняється зі спливом строку, на який його укладено.

Орендар, суборендар, якому передано право оренди, суборенди земельної ділянки відповідно до цього підпункту, у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено, зобов'язаний подати заяву про державну реєстрацію права оренди, суборенди земельної ділянки протягом двох місяців з дня відновлення функціонування Державного земельного кадастру. У разі якщо протягом трьох місяців з дня відновлення функціонування Державного земельного кадастру право оренди, суборенди земельної ділянки не зареєстровано, договір про передачу права землекористування вважається припиненим;

10) книга реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану ведеться районною військовою адміністрацією у паперовій та електронній формах. У Книзі реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану, у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України, здійснюється державна реєстрація:

договорів оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення, переданих в оренду органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування;

договорів оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення, переданих в оренду постійними користувачами, емфітевтами;

договорів про передачу права землекористування;

договорів про внесення змін до зазначених у цьому підпункті договорів, договорів про розірвання зазначених договорів;

зміни цільового призначення земельної ділянки.

У Книзі реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану зазначаються:

а) у випадку державної реєстрації договорів оренди земельних ділянок:

площа, місце розташування, цільове призначення земельної ділянки, що передається в оренду;

строк договору оренди (із зазначенням дати початку та дати закінчення дії договору);

відомості про сторони договору: для громадянина України - фізичної особи - підприємця - копія довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або копія паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті); для юридичної особи - найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, місцезнаходження юридичної особи, посада та прізвище, ім'я, по батькові особи, яка підписує договір від імені юридичної особи;

реєстраційний номер договору оренди;

відомості про зміну, розірвання договору оренди (із зазначенням підстави розірвання);

б) у випадку державної реєстрації договорів про передачу права землекористування:

відомості про сторони договору: для громадянина України - фізичної особи - підприємця - копія довідки про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або копія паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті); для юридичної особи - найменування, ідентифікаційний код у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, місцезнаходження юридичної особи, посада та прізвище, ім'я, по батькові особи, яка підписує договір від імені юридичної особи;

відомості про право землекористування, яке передається (із зазначенням виду права, документа, що посвідчує право землекористування);

відомості про земельну ділянку (із зазначенням площі, кадастрового номера земельної ділянки (за наявності), її цільового призначення, місця розташування);

строк, на який передається право (із зазначенням дати початку та дати закінчення дії договору);

відомості про зміни, розірвання договору про передачу права землекористування;

в) у випадку державної реєстрації зміни цільового призначення земельної ділянки:

відомості про земельну ділянку (із зазначенням площі, кадастрового номера (за наявності), місця розташування);

відомості про цільове призначення земельної ділянки до та після його зміни;

відомості про документи, на підставі яких змінено цільове призначення земельної ділянки.

Книга реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану може містити й інші відомості, визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.

Форма книги реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.

Державна реєстрація договору оренди земельної ділянки здійснюється за заявою орендодавця, яка складається в електронній формі, до якої додаються примірник зазначеного договору, а також засвідчені орендодавцем копії документів, що посвідчують право постійного користування, емфітевзису. Заява з доданими документами надсилається електронною поштою. Державна реєстрація договору оренди або надання вмотивованої відмови у державній реєстрації здійснюється протягом п'яти робочих днів з дня подання заяви. Підставою для відмови у державній реєстрації може бути лише невідповідність поданих документів закону.

Державна реєстрація договору про передачу права землекористування здійснюється за заявою землекористувача, який передав право землекористування, що складається в електронній формі, до якої додаються примірник зазначеного договору, а також засвідчені землекористувачем копії документів, що посвідчують право землекористування. Заява з доданими документами надсилається електронною поштою. Державна реєстрація договору про передачу права землекористування або надання вмотивованої відмови у державній реєстрації здійснюється протягом п'яти робочих днів з дня подання заяви. Підставою для відмови у державній реєстрації може бути лише невідповідність поданих документів закону.

Державна реєстрація зміни цільового призначення земельної ділянки без внесення відомостей про це до Державного земельного кадастру здійснюється за заявою органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, що прийняв рішення про зміну цільового призначення земельної ділянки, яка складається в електронній формі, до якої додається копія рішення про зміну цільового призначення земельної ділянки. Заява з доданими документами надсилається до районної військової адміністрації електронною поштою. Державна реєстрація зміни цільового призначення земельної ділянки або надання вмотивованої відмови у державній реєстрації здійснюється протягом п'яти робочих днів з дня подання заяви. Підставою для відмови у державній реєстрації може бути лише невідповідність поданих документів закону.

Офіційні роз'яснення щодо порядку ведення книги реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану надаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин;

11) встановлення та зміна цільового призначення земельної ділянки здійснюються з урахуванням таких особливостей:

а) зміна цільового призначення земельної ділянки для цілей, зазначених у підпунктах "а"-"в" підпункту 4 цього пункту, здійснюється:

без сплати втрат лісогосподарського виробництва (крім зміни цільового призначення земельних ділянок для розміщення місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями, терористичними актами, диверсіями або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків);

без дотримання вимог частини дев'ятої статті 20 цього Кодексу;

без розроблення документації із землеустрою.

Встановлення, зміна цільового призначення земельної ділянки для цілей, зазначених у підпунктах "а"-"в" підпункту 4 цього пункту, а також для нового будівництва, реконструкції будівель для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури (крім об'єктів дорожнього сервісу), місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями, терористичними актами, диверсіями або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, допускається без дотримання правил співвідношення між видом цільового призначення земельної ділянки та видом функціонального призначення території, визначеним відповідною містобудівною документацією, за умови що розміщення на земельній ділянці відповідних об'єктів не призведе до порушення обмежень у використанні земель (у тому числі у сфері забудови), вимог нормативно-правових актів, будівельних норм та інших нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена законодавством. Не допускається встановлення, зміна цільового призначення земельної ділянки без дотримання співвідношення між видом цільового призначення земельної ділянки та видом функціонального призначення території у випадку, якщо земельна ділянка розташована на ландшафтно-рекреаційній території, визначеній містобудівною документацією на місцевому рівні (крім річкових портів (терміналів), рішення про доцільність розміщення яких прийнято центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту), природоохоронній території, визначеній такою документацією, або віднесена до категорії земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, земель історико-культурного призначення, земель водного фонду (крім розміщення річкових портів (терміналів), а також у випадку, якщо згідно з містобудівною документацією на місцевому рівні на

території, на якій розташована земельна ділянка, передбачено розміщення об'єктів освіти, охорони здоров'я, культури, соціального забезпечення, житлово-комунального господарства, цивільного захисту, військових та інших оборонних об'єктів, лінійних об'єктів інженерно-транспортної та енергетичної інфраструктури, інженерної інфраструктури меліоративних систем.

У такому разі, а також у випадку, якщо на території, у межах якої розташована відповідна земельна ділянка, відсутня затверджена містобудівна документація на місцевому рівні, визначена [частиною третьою](#) статті 24 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності", рішення про встановлення або зміну цільового призначення земельної ділянки приймається на підставі мотивованого висновку уповноваженого органу містобудування та архітектури сільської, селищної, міської ради (у випадках, визначених [частиною другою](#) статті 13 Закону України "Про архітектурну діяльність", - уповноваженого органу містобудування та архітектури місцевої державної адміністрації) щодо можливості розміщення на земельній ділянці відповідного об'єкта згідно з вимогами нормативно-правових актів, будівельних норм, інших нормативних документів, обов'язковість застосування яких встановлена законодавством (далі - висновок).

Висновок надається уповноваженим органом містобудування та архітектури на безоплатній основі протягом 10 робочих днів з дня отримання запиту про його надання.

Запит про надання висновку направляється з використанням Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва:

щодо земельних ділянок державної власності - органом виконавчої влади, який уповноважений розпоряджатися такою земельною ділянкою (землями);

щодо земельних ділянок комунальної власності - виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, повноваження якого здійснюються на території територіальної громади, у межах якої розташована відповідна земельна ділянка;

щодо земельної ділянки приватної власності - власником земельної ділянки.

Перелік та обсяг відомостей, які зазначаються в запиті про надання висновку, визначаються [Порядком ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва](#), що затверджується Кабінетом Міністрів України. Такий запит повинен містити, у тому числі, таку інформацію:

реквізити спільного рішення обласних, Київської міської військових адміністрацій (обласних, Київської міської державних адміністрацій) про переміщення (евакуацію) виробничих потужностей із зони бойових дій (у разі якщо запит подано для визначення можливості розміщення підприємства, яке переміщується (евакуюється) із зони бойових дій);

реквізити рішення Київської міської, обласної військової адміністрації про розміщення місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями, терористичними актами, диверсіями або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків (у разі якщо запит подано для визначення можливості розміщення таких місць);

код будівлі/споруди, необхідної для розміщення виробничих потужностей підприємства, яке переміщується (евакуюється) із зони бойових дій, або для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, або для розміщення річкового порту (термінала), або розміщення мультимодального термінала, виробничо-перевантажувального комплексу, об'єкта дорожньо-транспортної інфраструктури, або мереж електропостачання, газорозподільних, водопровідних, теплопровідних, каналізаційних мереж, електронних комунікаційних мереж, згідно з класифікатором;

вид (види) економічної діяльності, для провадження якого (яких) планується використовувати земельну ділянку після розміщення на ній виробничих потужностей підприємства, переміщеного (евакуйованого) із зони бойових дій, або річкового порту (термінала), або мультимодального термінала, виробничо-перевантажувального комплексу, або місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями, терористичними актами, диверсіями або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, згідно з класифікатором;

орієнтовна висота будівлі/споруди, необхідної для розміщення виробничих потужностей підприємства, яке переміщується (евакуюється) із зони бойових дій, або для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, або для розміщення річкового порту (термінала), мультимодального термінала, виробничо-перевантажувального комплексу;

орієнтовний відсоток забудови земельної ділянки;

клас небезпеки підприємства, виробничі потужності якого планується розмістити на земельній ділянці, річкового порту (термінала), мультимодального термінала, виробничо-перевантажувального комплексу згідно з Державними санітарними правилами планування та забудови населених пунктів;

орієнтовна кількість внутрішньо переміщених осіб, яку планується розмістити в об'єктах, що будуть розміщені на земельній ділянці;

відомості про утворення небезпечних відходів у результаті діяльності підприємства, виробничі потужності якого плануються до переміщення (евакуації) із зони бойових дій, або річкового порту (термінала), або мультимодального термінала, виробничо-перевантажувального комплексу;

відомості про утворення та зберігання небезпечних відходів у результаті діяльності підприємства, яке планується до переміщення (евакуації) із зони бойових дій, або річкового порту (термінала), або функціонування місць

тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями, терористичними актами, диверсіями або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків;

групи вантажів (у тому числі небезпечних вантажів відповідно до класів), обробка яких планується в річковому порту (терміналі) або мультимодальному терміналі, виробничо-перевантажувальному комплексі;

орієнтовні показники щодо: обсягу використання питної води (із зазначенням параметрів тиску) та обсягу скидання стічних вод у процесі діяльності підприємства; потужності електроустановок, номінальної потужності газового обладнання підприємства; необхідності забезпечення будівлі/споруди опаленням (із зазначенням температурних режимів) та гарячим водопостачанням (із зазначенням обсягів та режимів постачання);

відомості про рішення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, або центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту (у разі якщо запит подано з метою визначення можливості розміщення на земельній ділянці річкового порту (термінала), мультимодального термінала, виробничо-перевантажувального комплексу);

відомості про наявність/відсутність електромагнітних випромінювань, що створюються радіообладнанням, випромінювальними пристроями, радіоелектронними засобами та випромінювальними пристроями спеціального призначення, і в разі їх наявності - орієнтовні параметри таких випромінювань (у разі якщо запит подано з метою визначення можливості розміщення на земельній ділянці електронних комунікаційних мереж).

У разі якщо запит про надання висновку для визначення виду цільового призначення земельної ділянки подається у процесі її формування (якщо запропонований вид цільового призначення земельної ділянки не відповідає виду функціонального призначення території, визначеному містобудівною документацією, або якщо на території, у межах якої розташована відповідна земельна ділянка, відсутня затверджена містобудівна документація на місцевому рівні, визначена [частиною третьою](#) статті 24 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності"), до такого запиту додається документація із землеустрою, відповідно до якої пропонується здійснити формування земельної ділянки. У такому разі затвердження зазначеної документації із землеустрою здійснюється після отримання висновку уповноваженого органу містобудування та архітектури.

Висновок про неможливість розміщення відповідного об'єкта на земельній ділянці повинен містити посилання на обмеження у використанні земель, які порушуються таким розміщенням, та/або на конкретну норму (статтю, частину, пункт) нормативно-правового акта, будівельних норм чи іншого нормативного документа, обов'язковість застосування якого

встановлена законодавством, що унеможливилює розміщення відповідного об'єкта на земельній ділянці.

Висновок формується з використанням Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. Перелік та обсяг відомостей, які зазначаються у висновку, визначаються [Порядком ведення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва](#), що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Висновок про можливість розміщення на земельній ділянці відповідного об'єкта повинен містити, у тому числі:

реквізити спільного рішення обласних, Київської міської військових адміністрацій (обласних, Київської міської державних адміністрацій) (якщо запит подано для визначення можливості розміщення підприємства, яке переміщується (евакуюється) із зони бойових дій);

реквізити рішення Київської міської, обласної військової адміністрації про розміщення місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями, терористичними актами, диверсіями або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків (якщо запит подано для визначення можливості розміщення таких місць);

відомості про рішення центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері внутрішнього водного транспорту, або центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту (якщо запит подано з метою визначення можливості розміщення на земельній ділянці річкового порту (терміналу), мультимодального терміналу, виробничо-перевантажувального комплексу);

відомості, визначені [пунктами 1-9](#) частини п'ятої статті 29 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності".

Якщо на підставі висновку цільове призначення земельної ділянки не було змінено, такий висновок втрачає чинність з дня припинення або скасування воєнного стану.

У разі якщо відомості про земельну ділянку, цільове призначення якої змінюється, не внесені до Державного земельного кадастру, зміна її цільового призначення здійснюється після внесення таких відомостей;

б) у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України:

цільове призначення земельної ділянки може бути змінено лише для цілей, зазначених у [підпунктах "а"-"в"](#) підпункту 4 цього пункту, або для розміщення, у тому числі будівництва, об'єктів для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, або для розміщення місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями,

терористичними актами, диверсіями або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків, або розміщення об'єктів дорожньо-транспортної інфраструктури (крім об'єктів дорожнього сервісу);

цільове призначення земельної ділянки комунальної та приватної власності змінюється лише за рішенням сільської, селищної, міської ради, на території якої розташована земельна ділянка, а земельної ділянки державної власності - за рішенням органу виконавчої влади, що здійснює розпорядження відповідною земельною ділянкою. Таке рішення приймається на підставі заяви землевласника (землекористувача), до якої додаються документи, що підтверджують право власності (користування) заявника на земельну ділянку, її цільове призначення, а також витяг із містобудівної документації (із зазначенням функціональної зони території, в межах якої розташована земельна ділянка, та обмежень у використанні земель (у тому числі у сфері забудови), які поширюються на таку земельну ділянку), а у випадку, передбаченому абзацом п'ятим підпункту "а" підпункту 11 цього пункту, - висновок уповноваженого органу містобудування та архітектури про можливість розміщення на земельній ділянці об'єкта, для якого змінюється цільове призначення земельної ділянки. У разі якщо відповідно до закону необхідне отримання висновку уповноваженого органу містобудування та архітектури про можливість/неможливість розміщення на земельній ділянці відповідного об'єкта, до запиту про його надання додається кадастровий план земельної ділянки, підписаний сертифікованим інженером-землевпорядником;

відомості про змінене цільове призначення земельної ділянки не вносяться до Державного земельного кадастру;

зміна цільового призначення земельної ділянки підлягає державній реєстрації, яка здійснюється відповідною районною військовою адміністрацією;

в) зміна цільового призначення земельних ділянок лісгосподарського призначення державної та комунальної власності площею до 0,05 гектара, внаслідок якої такі земельні ділянки виводяться із складу такої категорії, при наданні їх у користування для розміщення технічних засобів та/або споруд електронних комунікацій здійснюється без погодження з Кабінетом Міністрів України;

12) функціонування Державного земельного кадастру вважається призупиненим.

Рішення про відновлення або подальше призупинення функціонування Державного земельного кадастру приймається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин. Рішення про призупинення, відновлення функціонування Державного

земельного кадастру у триденний строк підлягають опублікуванню в газеті "Голос України".

Порядком ведення Державного земельного кадастру можуть встановлюватися обмеження щодо повноважень державних кадастрових реєстраторів, а також визначатися інші особливості ведення Державного земельного кадастру.

Передача органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування земельних ділянок державної, комунальної власності у власність, користування у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено, не здійснюється (крім передачі в оренду земельних ділянок відповідно до підпункту 2 цього пункту);

13) оператор газотранспортної системи, оператор газорозподільної системи, оператор газосховища, оператор системи розподілу, оператор системи передачі, підприємство питного водопостачання, підприємство централізованого водовідведення, теплогенеруюча, теплотранспортуюча, теплопостачальна організація, оператор електронних комунікацій:

має право, без попереднього погодження з власниками та користувачами земельних ділянок, безперешкодного та безоплатного доступу до земельних ділянок усіх форм власності, на яких розташовані його об'єкти, а також у межах їх охоронних (спеціальних) зон, для забезпечення експлуатації та підтримання в належному стані газопроводів, газосховищ, об'єктів розподілу, передачі електричної енергії, об'єктів/систем централізованого водопостачання і водовідведення, об'єктів, призначених для виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, електронної комунікаційної мережі, а також у разі аварії або загрози її виникнення (аварійної ситуації) для ліквідації аварії, її наслідків, проведення ремонту чи здійснення контролю за об'єктами газотранспортної системи, газосховищами, газорозподільної системи, об'єктами розподілу, передачі електричної енергії, об'єктами/системами централізованого водопостачання і водовідведення, об'єктами, призначеними для виробництва, транспортування та постачання теплової енергії, об'єктами електронної комунікаційної мережі, для забезпечення захисту довкілля та екологічної безпеки, для забезпечення захисту населення та господарських об'єктів від впливу можливих аварій (аварійних ситуацій), а також у разі проведення капітальних та інших планових робіт - за умови повідомлення про це власників та користувачів земельних ділянок за три дні до початку таких робіт (крім випадків, якщо зазначені особи, що проводять такі роботи, не мають інформації про власника, користувача земельної ділянки, у тому числі у зв'язку з призупиненням або обмеженням функціонування Державного земельного кадастру). При цьому всі капітальні та планові роботи здійснюються згідно з технологічними вимогами та правилами, що встановлені для таких робіт;

у разі аварії або загрози її виникнення (аварійної ситуації), які є наслідками бойових дій, звільняється від обов'язку відшкодування власникам землі та землекористувачам збитків, заподіяних, зокрема, внаслідок тимчасового зайняття земельних ділянок, погіршення якості ґрунтового покриву, неодержання доходів за час тимчасового невикористання земельної ділянки, понесення витрат на поліпшення якості земель, за незавершений цикл сільськогосподарського обробітку ґрунту (оранка, внесення добрив, посів, інші види робіт);

під час проведення у встановленому порядку капітальних та інших планових робіт, а також у разі аварії або загрози її виникнення (аварійної ситуації) зобов'язаний здійснювати відновлення земель, які зазнали змін у структурі рельєфу, до стану, придатного для обробітку, придатного для подальшого використання за цільовим призначенням, та звільняється від обов'язку за свій рахунок проводити рекультивацію земель після закінчення планових та аварійно-відновлювальних робіт;

14) зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок здійснюються без розроблення робочого проекту землеустрою у випадках:

розміщення тимчасових споруд, їх комплексів, призначених для життєзабезпечення (тимчасового проживання та обслуговування) внутрішньо переміщених осіб, або проведення робіт з ліквідації наслідків такого розміщення;

будівництва (нового будівництва, реконструкції) будівель для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;

проведення оператором газотранспортної системи, оператором газосховища, оператором системи розподілу, оператором системи передачі, підприємством питного водопостачання, підприємством централізованого водовідведення, теплогенеруючою, теплотранспортуючою, теплопостачальною організацією капітальних та інших планових робіт, а також у разі аварії або загрози її виникнення (аварійної ситуації);

розміщення місць тимчасового зберігання відходів від руйнувань, зумовлених бойовими діями, терористичними актами, диверсіями або проведенням робіт з ліквідації їх наслідків (з необхідністю розроблення такого проекту землеустрою для проведення рекультивації земель після видалення таких відходів);

15) до розробників документації із землеустрою не застосовуються вимоги щодо обов'язкового страхування відповідальності перед замовниками такої документації та третіми особами за шкоду, що може бути заподіяна внаслідок необережності, недогляду і професійних помилок, допущених при складанні документації із землеустрою;

16) до виконавців топографо-геодезичних і картографічних робіт загальнодержавного призначення на відповідних територіях не

застосовуються вимоги щодо обов'язкового страхування відповідальності замовниками таких робіт та третіми особами за шкоду, яку може бути заподіяно внаслідок необережності, недогляду чи професійних помилок, допущених під час виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт;

17) невиконання вимоги щодо підвищення кваліфікації у встановлений законом строк не є підставою для зупинення дії кваліфікаційного сертифіката інженера-землевпорядника, кваліфікаційного сертифіката інженера-геодезиста, кваліфікаційного свідоцтва оцінювача (для всіх спеціалізацій), кваліфікаційного свідоцтва оцінювача з експертної грошової оцінки земельних ділянок;

18) пункти "г" і "г" частини другої статті 28 Закону України "Про землеустрій" не застосовуються;

20) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, затверджує усереднені показники нормативної грошової оцінки земель на одиницю площі, які застосовуються у випадках обов'язкового проведення нормативної грошової оцінки земель, передбачених статтею 13 Закону України "Про оцінку земель", у разі неможливості надання витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку окремої земельної ділянки;

21) терміни сплати землекористувачем (крім землекористувачів земель державної, комунальної власності) орендної, суборендної плати за земельні ділянки, плати за встановлення земельного сервітуту, плати за користування земельною ділянкою на умовах суперфіцію, якщо відповідне право користування земельною ділянкою надано для розміщення об'єктів енергетичної інфраструктури, які настали під час дії воєнного стану, переносяться на строк до шести місяців з дня припинення або скасування воєнного стану;

22) терміни "оператор газотранспортної системи", "оператор газорозподільної системи", "оператор газосховища", "оператор системи розподілу", "оператор системи передачі", "підприємство питного водопостачання", "підприємство централізованого водовідведення", "теплогенеруюча організація", "теплотранспортуюча організація", "теплопостачальна організація", "електронна комунікаційна мережа", "оператор електронних комунікацій" вживаються в цьому пункті у значеннях, наведених у законах України "Про ринок природного газу", "Про ринок електричної енергії", "Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення", "Про теплопостачання", "Про електронні комунікації";

23) у період дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях особливості регулювання земельних відносин, передбачені цим пунктом, діють відповідно в межах України або окремої її місцевості, у якій введено воєнний стан.

Положення цього пункту, які передбачають особливості правового регулювання земельних відносин щодо укладення договорів оренди земельної ділянки, передачі прав землекористування, встановлення і зміни цільового призначення земельних ділянок у період, коли функціонування Державного земельного кадастру призупинено на всій території України за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, застосовуються через 30 робочих днів з дня прийняття такого рішення і діють до дня прийняття зазначеним органом рішення про відновлення функціонування Державного земельного кадастру.

27¹. Установити, що у період дії воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях та протягом одного року з дня його припинення чи скасування регулювання земельних відносин для цілей забезпечення національної безпеки і оборони України здійснюється з урахуванням таких особливостей:

1) вилучення, встановлення та зміна цільового призначення земельних ділянок державної та комунальної власності для потреб облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій здійснюються без дотримання вимог [абзаців четвертого та п'ятого](#) частини сьомої статті 20, [частини другої](#) статті 149 цього Кодексу;

2) припинення права постійного користування земельними ділянками природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, історико-культурного призначення для потреб облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій здійснюється без дотримання вимог [частини другої](#) статті 150 цього Кодексу;

3) у разі вилучення сільськогосподарських угідь, лісових земель та чагарників на земельних ділянках шириною 30-50 метрів уздовж лінії державного кордону України для потреб облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій відшкодування збитків не здійснюється.

Військовим частинам Державної прикордонної служби України для будівництва, облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування відповідно до повноважень, визначених [статтею 122](#) цього Кодексу, надають у постійне користування земельні ділянки державної та комунальної власності уздовж лінії державного кордону України на суші, по берегу української частини прикордонної річки, озера або іншої водойми у порядку, встановленому [статтею 123](#) цього Кодексу, з урахуванням вимог цього пункту.

Вилучення, зміна цільового призначення, надання (передача) у власність або користування громадянам чи юридичним особам земельних ділянок, переданих (наданих) у постійне користування військовим частинам Державної прикордонної служби України для будівництва, облаштування та утримання інженерно-технічних і фортифікаційних споруд, огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій, забороняється, крім випадків віднесення їх до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, лісгосподарського призначення, відчуження для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності.

28. Припинення або скасування воєнного стану в Україні або у відповідних окремих її місцевостях не є підставою для:

припинення дії, зміни договорів оренди, укладених відповідно до [пункту 27](#) цього розділу, припинення прав оренди, які виникли на підставі таких договорів. Після припинення або скасування воєнного стану в Україні або у відповідних окремих її місцевостях такі договори не можуть бути поновлені, укладені на новий строк та продовжують діяти до закінчення строку, на який вони укладені;

припинення дії, зміни договорів оренди, суборенди земельних ділянок, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервіту, поновлених відповідно до [підпункту 1](#) пункту 27 цього розділу, припинення відповідних прав оренди, суборенди земельних ділянок, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервіту. Після припинення або скасування воєнного стану в Україні або у відповідних окремих її місцевостях такі договори продовжують діяти до закінчення строку, на який вони поновлені;

припинення дії договорів про передачу права землекористування та припинення права оренди, суборенди земельних ділянок, переданих на підставі таких договорів. Після припинення або скасування воєнного стану в Україні або у відповідних окремих її місцевостях такі договори не можуть бути поновлені, укладені на новий строк та продовжують діяти, а відповідне право оренди, суборенди земельної ділянки вважається переданим до закінчення строку, на який воно передано;

припинення існування як об'єктів цивільних прав земельних ділянок, сформованих відповідно до [підпункту 2](#) пункту 27 цього розділу. Після закінчення строку дії договору оренди земельної ділянки, сформованої для передачі її в оренду відповідно до підпункту 2 пункту 27 цього розділу, така земельна ділянка припиняє своє існування як об'єкт цивільних прав. Забороняється формування інших земельних ділянок у межах земельної ділянки, сформованої відповідно до підпункту 2 пункту 27 цього розділу, до припинення її існування як об'єкта цивільних прав.

У місячний строк з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні або у відповідних окремих її місцевостях книги реєстрації землеволодінь і землекористувань в умовах воєнного стану підлягають

передачі до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин (або визначеного ним територіального органу, державного підприємства, що належить до сфери його управління).

Протягом 30 днів з дня відновлення функціонування Державного земельного кадастру власник, користувач земельної ділянки, цільове призначення якої було змінено в порядку, визначеному [підпунктом 11](#) пункту 27 цього розділу, без внесення відомостей про це до Державного земельного кадастру, зобов'язаний у порядку, визначеному [Законом України](#) "Про Державний земельний кадастр", подати заяву про внесення таких відомостей до Державного земельного кадастру. Внесення таких відомостей здійснюється без подання витягу з містобудівної документації та дотримання вимог щодо узгодження зміненого цільового призначення із містобудівною документацією.

Положення, передбачені:

[підпунктом "в"](#) підпункту 11, [підпунктами 15, 16, 18](#) пункту 27 цього розділу, діють протягом шести місяців з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні;

[підпунктом 17](#) пункту 27 цього розділу, діють протягом трьох місяців з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні;

[абзацами дев'ятим і десятим](#) підпункту 4 пункту 27 цього розділу, діють протягом одного року з дня припинення або скасування воєнного стану в Україні або у відповідній окремій місцевості і застосовуються також у період дії надзвичайного стану та протягом одного року після його припинення або скасування в Україні або у відповідній окремій місцевості.

29. Орендар земельної ділянки, переданої йому в оренду відповідно до [підпункту 8](#) пункту 27 цього розділу до набрання чинності [Законом України](#) "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення системи оформлення прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та удосконалення законодавства щодо охорони земель", зобов'язаний протягом двох місяців з дня набрання чинності зазначеним законом подати заяву про державну реєстрацію права оренди земельної ділянки, а якщо відомості про земельну ділянку не внесені до Державного земельного кадастру - також заяву про державну реєстрацію земельної ділянки. У разі якщо протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим абзацом право оренди земельної ділянки не зареєстровано, договір оренди земельної ділянки вважається припиненим.

Орендар, суборендар, якому передано право оренди, суборенди земельної ділянки відповідно до [підпункту 9](#) пункту 27 цього розділу до набрання чинності [Законом України](#) "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення системи оформлення прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та удосконалення законодавства

щодо охорони земель", зобов'язаний протягом двох місяців з дня набрання чинності зазначеним Законом подати заяву про державну реєстрацію права оренди, суборенди земельної ділянки, а якщо відомості про земельну ділянку не внесені до Державного земельного кадастру - також заяву про державну реєстрацію земельної ділянки. У разі якщо протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим абзацом право оренди, суборенди земельної ділянки не зареєстровано, договір про передачу прав землекористування вважається припиненим.

У разі якщо договір оренди, суборенди земельної ділянки, емфітевзису, договір про передачу прав землекористування припинено відповідно до цього пункту у зв'язку з невнесенням до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно відомостей про реєстрацію відповідного права або відомостей про поновлення відповідного договору до збирання врожаю, посіяного землекористувачем на земельній ділянці, землекористувач має право на збирання такого врожаю. Власник земельної ділянки має право на відшкодування збитків, пов'язаних із тимчасовим зайняттям земельної ділянки колишнім землекористувачем, у розмірі пропорційно до плати за користування земельною ділянкою, передбаченої припиненим договором, з дня припинення договору до дня збирання врожаю. Положення цього абзацу поширюються на випадки збору врожаю орендарем, суборендарем земельної ділянки, емфітевтом, право землекористування якого виникло на підставі договору оренди, суборенди земельної ділянки, емфітевзису, якщо строк користування земельною ділянкою закінчився протягом двох місяців з дня набрання чинності цим абзацом.